

تاریخ پزشکی

داروسازی، دندانپزشکی و دامپزشکی

جلد هشتم

این اثر ترجمه‌ای است از:

Histoire de la Médecine, de la pharmacie,
de l'art dentaire et de l'art vétérinaire

مترجمان:

مرتضی ثاقب‌فر

سولماز مدرسی

فرحناز خسروی

پوله، ژاک

Poulet, Jacques

تاریخ پزشکی، داروسازی، دندانپزشکی و دامپزشکی / [ژاک پوله، ژان-شارل سورنیا، مارسل مارتینی]: مترجمان مرتضی ثاقب‌فر، علی پزشکپور مستشفی، منصور شمسا؛ ویراستار علمی علی احسان حیدری... [و دیگران]: ویراستار ادبی اصغر اسمعیلی تازه‌کندی؛ زیر نظر گروه علوم پزشکی بنیاد-تهران: بنیاد دانشنامه نگاری ایران، ۱۳۸۸-

ج.: مصور (رنگی). - (کتابخانه بنیاد دانشنامه نگاری ایران: ۳۶، ۴۰، ۴۱، ۴۴، ۴۶، ۴۷، ۶۲، ۶۸)

ISBN: ۹۷۸-۹۶۴-۵۵۱۵-۷۲-۸ (ج ۸)

ISBN: ۹۷۸-۹۶۴-۵۵۱۵-۱۴-۸ (دوره)

عنوان اصلی: Histoire de la Médecine, de la Pharmacie, de l'art dentaire et de l'art Vétérinaire

ویراستاران علمی علی احسان حیدری، فرحناز خسروی، کامبیز بنی هاشمی، ریما مرشد.

ج ۸ مترجمان مرتضی ثاقب‌فر، سولماز مدرس، فرحناز خسروی.

ج ۸ (چاپ اول: ۱۳۹۵) (ف)

کتابنامه

واژه‌نامه

۱. پزشکی- تاریخ الف. سورنیا، ژان-شارل، ۱۹۱۷-م. Sournia, Jean-Charles ب. مارتینی، مارسل، ۱۸۹۷-م. Martiny, Marcel

ج. ثاقب‌فر، مرتضی، ۱۳۲۱-، مترجم د. پزشکپور مستشفی، علی، ۱۳۰۴-، مترجم ه. شمسا، منصور، ۱۳۰۳-، مترجم

و. حیدری، علی احسان، ۱۳۴۵-، ویراستار علمی ز. اسمعیلی تازه‌کندی، اصغر، ۱۳۵۶-، ویراستار ادبی ح. بنیاد دانشنامه نگاری ایران.

گروه علوم پزشکی ط. عنوان

۶۱/۹

۱۳۸۸ ۲ ۹ پ/۱۳۱۱ R

کتابخانه ملی ایران ۱۷۶۸۸۵۴

حق چاپ برای بنیاد دانشنامه نگاری ایران محفوظ است.

تاریخ پزشکی، داروسازی، دندانپزشکی و دامپزشکی (جلد هشتم)

مترجمان: مرتضی ثاقب‌فر، سولماز مدرس، فرحناز خسروی

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۰۰۰

ناشر: بنیاد دانشنامه نگاری ایران

قیمت: ۶۵۰,۰۰۰ ریال

چاپخانه: ناب‌نگار

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۵۱۵-۷۲-۸ (ج ۸).

ISBN: ۹۷۸-۹۶۴-۵۵۱۵-۱۴-۸ (دوره)

ISBN: 978-964-5515-72-8 (vol. 8)

ISBN: 978-964-5515-14-8 (vol.set)

بنیاد دانشنامه نگاری ایران

نشانی: تهران، سعادت‌آباد، بلوار فرهنگ، خیابان معارف، بن‌بست دانش، پلاک ۱

صندوق پستی: ۴۷۸ - ۱۴۶۵۵

نمابر: ۲۲۰۷۳۲۲۷

تلفن: ۴-۲۲۱۲۹۸۴۳

پایگاه الکترونیکی: www.iecf.ir

پست الکترونیکی: info@iecf.ir

«هو‌العلیم»

نامه بنیاد

تاریخ پزشکی آینه تمام‌نمای تلاش آدمی در طول تاریخ است. شاید در هزاره سوم با توجه به تخصص‌گرایی، عجیب به نظر می‌رسد که یک پزشک هم جراحی کند، هم به درمان امراض داخلی و بیماری‌های مختلف اندام‌ها بپردازد. اما با نگاه به هزاره‌های گذشته درمی‌یابیم که چنین امری متداول و بدیهی بوده است و پزشکان با توجه به اینکه با جان و اسرار مردم سروکار داشته‌اند، از دیرباز از این است. احترام خاصی برخوردار بوده‌اند و به همین منظور سوگندنامه‌های پزشکی به مثابه اولین منشورهای اخلاقی حرفه‌ای شکل گرفتند. مجموعه حاضر با عنوان تاریخ پزشکی، داروسازی، دندانپزشکی و دامپزشکی به پیشینه تاریخی علم پزشکی در برن‌ها و تمام نسل‌های مختلف تا زمان تألیف کتاب می‌پردازد. ترجمه این مجموعه هشت‌جلدی که به زبان فرانسوی است، شادروان استاد فرزند احمد بیرشک در بنیاد دانشنامه‌نگاری ایران (بنیاد دانشنامه بزرگ فارسی سابق) آغاز کردند که پس از وقفه‌ای چندساله با توجه به اهمیت موضوع و جای خالی آن در کتابخانه‌های پزشکی کار مجدداً ادامه یافت و پس از چاپ هفت جلد از این مجموعه، پنجمین جلد هشتم آن در سایه تلاش جمعی از فرهیختگان و پزشکان برای بهره‌برداری عموم علاقه‌مندان و دانشجویان پزشکی به‌ویژه دانشجویان دوره‌های تخصصی طب سنتی آماده شده است. بنیاد دانشنامه‌نگاری ایران بر سر آن است که در ادامه راه ره‌گشایی که آن عالم فرزانه، روانشاد استاد احمد بیرشک، فراهمان ترسیم کرده است، با تألیف، تدوین و ترجمه آثار مرجع و دانشنامه‌های گوناگون در جهت فرهی و افزونی پیکره علوم در کشور نقشی ایفا کند. قرار هم نیست که این بنیاد تنها متولی تدوین و تألیف و ترجمه این آثار باشد، اینک با عزم راسخ محققان و استادان فاضل و سترگی که در زمانه خود سراغ داریم و با یاری حضرت حق (سبحانه تعالی) با چاپ آخرین مجلد از این اثر ارزشمند، دوره کامل ۸ جلدی تاریخ پزشکی به عنوان یکی از آثار مرجع و معتبر در اختیار اصحاب تحقیق و ارباب دانش قرار می‌گیرد.

منوچهر اکبری

رئیس بنیاد دانشنامه‌نگاری ایران

فهرست مطالب

۱	تاریخ پنومولوژی (بیماری‌های مجاری تنفسی و ریه) نویسندگان: روبر بولینلی؛ پیر کارل مترجم: فرحناز خسروی
۳۹	تاریخ سل نویسنده: میشل اوری مترجم: مرتضی ثاقب‌فر
۶۵	تاریخ سرطان نویسندگان: ف. کابان؛ ر. ژرار مارشان؛ ف. دستن مترجم: مرتضی ثاقب‌فر
۱۰۳	تاریخ اندیشه‌های بزرگ فیزیولوژیکی نویسندگان: ژیل بوونو؛ کریستیان دلبوا مترجم: مرتضی ثاقب‌فر
۱۳۷	تاریخ جراحی پلاستیک - برمی نویسنده: کلود وردن مترجم: فرحناز خسروی
۱۶۵	تاریخ انگل‌شناسی نویسنده: ژان تئودوریدس مترجم: مرتضی ثاقب‌فر
۱۹۹	تاریخ پزشکی نظامی نویسندگان: پیر اوئار؛ ماری ژوزه ایمبو-اوئار مترجم: مرتضی ثاقب‌فر
۲۴۵	تاریخ پزشکی نیروی دریایی از طریق «جراحان دریانور» نویسنده: ژان پیر کرنیس مترجم: سولماز مدرس
۲۷۷	تاریخ پزشکی هوایی نویسنده: ژان کولن مترجم: سولماز مدرس
۳۱۱	تاریخ دندان‌پزشکی از قرن هجدهم میلادی تا دوره معاصر نویسنده: آ. بزومب مترجم: مرتضی ثاقب‌فر
۳۵۵	تاریخ سال‌های آغازین طب سوزنی در فرانسه نویسنده: مارسل مارتینی مترجم: سولماز مدرس
۳۶۹	تاریخ زبان پزشکی نویسندگان: ژان-شارل سورنیا؛ الکساندر مانوئیل مترجم: مرتضی ثاقب‌فر
۳۸۷	تاریخ نهادهای پزشکی بین‌المللی نویسندگان: هنریک پیر؛ پیر دورول؛ نورمن هاوارد-جونز مترجم: مرتضی ثاقب‌فر
۴۲۳	واژه‌نامه
۴۳۹	فهرست اعلام
۴۸۳	فهرست کتاب‌ها